

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP-4100-06-01/2010

Nr ewid. 106/2010/P/09/010/KAP

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku budżetu państwa w części 34 Rozwój regionalny

Warszawa maj 2010 r.

Misją Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej

Wizją Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 34
Rozwój regionalny**

Dyrektor
Departamentu Administracji Publicznej

Czesława Rudzka-Lorentz

Zatwierdzam:

Józef Górny

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 13... maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
Cel i zakres kontroli	5
Uwarunkowania prawne i organizacyjne	5
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	7
Ocena ogólna	7
Sprawozdawczość	8
Wnioski	8
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	9
Księgi rachunkowe	9
Dochody budżetowe	9
Wydatki budżetowe	11
Dotacje budżetowe	16
Wydatki w układzie zadaniowym	19
Środki z budżetu Unii Europejskiej.....	20
Inne ustalenia kontroli	26
Ustalenia innych kontroli	26
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	28
Protokół	28
Wystąpienie pokontrolne.....	28
Finansowe rezultaty kontroli	29

Załączniki

Wykaz skrótów

CPE – Centrum Projektów Europejskich

EISP – Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa

EWT – Europejska Współpraca Terytorialna

FS – Fundusz Spójności

IC – Instytucja Certyfikująca

IK NSRO – Instytucja Koordynująca Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

IK RPO – Instytucja Koordynująca Regionalnego Programy Operacyjne

IZ – Instytucja Zarządzająca

KE – Komisja Europejska

MF EOG i NMF – Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizm Finansowy

MRR – Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

NPR 2004-2006 – Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006

NSRO 2007-2013 – Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

PO – program operacyjny

PO IiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

PO IG – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki

POPT 2007-2013 – Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2007-2013

PO RPW – Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej

SPPW – Szwajcarsko-Polski Program Współpracy

UE – Unia Europejska

1 Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej – w okresie od 4 stycznia do 7 kwietnia 2010 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 34 – Rozwój regionalny. Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2009² w tej części.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. i została przeprowadzona po względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem części budżetowej 34 jest Minister Rozwoju Regionalnego. Obsługę Ministra zapewnia Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, utworzone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r.⁵

W 2009 r. w budżecie części 34 zaplanowano dochody w kwocie 8 465,0 tys. zł i wydatki w kwocie 4 493 559,0 tys. zł. Stanowiło to odpowiednio 0,003% dochodów i 1,5% wydatków ujętych w ustawie budżetowej.

Gospodarka finansowa części 34 podlegała rygorom wynikającym z ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁶, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸ oraz innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

Zgodnie z art. 153 ust. 1a ustawy o finansach publicznych, Minister Rozwoju Regionalnego sprawuje nadzór i kontrolę nad realizacją programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.) zmieniona przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2009 r. (Dz. U. Nr 128, poz. 1057).

³ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf.

⁴ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa.pdf.

⁵ Dz. U. Nr 220, poz. 1882.

⁶ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

W 2009 r. Minister Rozwoju Regionalnego pełnił m.in. następujące funkcje:

- 1) w ramach NPR 2004-2006 m.in.: Instytucji Zarządzającej Strategią wykorzystania FS,
- 2) w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013: IZ pięcioma programami operacyjnymi, tj.: PO Kapitał Ludzki, PO Innowacyjna Gospodarka, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Rozwój Polski Wschodniej, PO Pomoc Techniczna 2007-2013, a także funkcję Instytucji Koordynującej NSRO, Instytucji Koordynującej Regionalne Programy Operacyjne, Instytucji Certyfikującej, jak również IZ dla trzech programów EWT i dwóch programów EISP oraz Koordynatora Krajowego dla pozostałych programów EWT,
- 3) Krajowego Punktu Kontaktowego dla Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Krajowej Instytucji Koordynującej dla Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

W 2009 r. w części 34 nie funkcjonowały zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze oraz rachunki dochodów własnych. Budżet części 34 realizowany był przez dysponenta głównego oraz dwie jednostki budżetowe będące dysponentami trzeciego stopnia, tj.: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Centrum Projektów Europejskich, utworzone z dniem 1 stycznia 2009 r. na mocy zarządzenia nr 16 Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2008 r.

Dysponent części 34 realizował budżet w ramach czterech funkcji państwa pn.:

- *Działalność edukacyjna, wychowawcza i opiekuńcza państwa* – w tej funkcji państwa realizowano jedno zadanie, tj. *Kształcenie zawodowe*,
- *Koordinacja polityki gospodarczej kraju* – w tej funkcji państwa realizowano jedno zadanie, tj. *Wsparcie i promocja turystyki w kraju i za granicą*,
- *Zapewnienie równomiernego rozwoju kraju* – w tej funkcji państwa realizowano cztery zadania, tj.: *Wsparcie rozwoju regionalnego kraju, Zarządzanie realizacją NPR 2004-2006 oraz programów i inicjatyw wspólnotowych, Koordinacja realizacji NSRO 2007-2013 oraz zarządzanie programami operacyjnymi, Zarządzanie realizacją programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA*,
- *Tworzenie i koordynacja polityki* – w tej funkcji państwa realizowano trzy zadania, tj.: *Koordinacja merytoryczna działalności, planowania strategicznego i operacyjnego, Obsługa administracyjna, Obsługa techniczna*.

2 Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa za 2009 r. w części 34 – Rozwój regionalny.

Zaplanowane w 2009 r. w części 34 dochody w kwocie 8 465,0 tys. zł zostały zrealizowane w wysokości 38 011,7 tys. zł, tj. 449,0% planu, głównie ze zwrotów niewykorzystanych kwot dotacji wraz z odsetkami, których nie można było przewidzieć na etapie planowania. Wydatki planowane w kwocie 9 567 032,3 tys. zł zrealizowano w wysokości 9 005 383,8 tys. zł, tj. 94,1% planu po zmianach⁹.

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności zrealizowanie przez MRR dochodów budżetowych oraz wykonanie zbadanych wydatków w sposób gospodarny i celowy oraz zgodny z obowiązującymi przepisami. Osiągnięto także, pomimo niepełnej realizacji zadań ujętych w budżecie zadaniowym na 2009 r., znaczącą w porównaniu do 2008 r. poprawę skuteczności realizacji programów operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013, o co NIK wnioskowała w roku ubiegłym.

Minister Rozwoju Regionalnego prawidłowo sprawował określony w art. 153 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Prowadzone były oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne oceny celowości zaciągania zobowiązań stosownie do postanowień art. 47 ust. 2 ustawy o finansach publicznych i ustalonych procedur kontroli. Minister Rozwoju Regionalnego zgodnie z art. 153 ust. 1a ustawy o finansach publicznych sprawował również nadzór nad realizację programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Stwierdzone uchybienia polegały na:

- przekazaniu dotacji w łącznej kwocie 92 207,7 tys. zł na realizację programów operacyjnych z rachunku bieżącego wydatków dysponenta trzeciego stopnia, co było niezgodne z § 6 ust. 3 oraz § 7 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁰,
- rozliczeniu z opóźnieniem wynoszącym pięć i 27 dni roboczych dwóch transz dotacji udzielonej w 2009 r. w ramach POPT 2007-2013 w kwocie 771,7 tys. zł.

⁹ W 2008 r. wydatki budżetowe w części 34 zrealizowano w kwocie 2 533 096,5 tys. zł (w tym 987 504,3 tys. zł stanowiły wydatki niewygasające z upływem 2008 r.), co stanowiło 67,1% planu po zmianach.

¹⁰ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sprawozdawczość roczną w części 34.

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych NIK stwierdza, że roczne sprawozdania budżetowe MRR jako dysponenta trzeciego stopnia:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),

oraz sprawozdania o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z) za IV kwartał 2009 r., zostały sporządzone terminowo i prawidłowo¹¹, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań. Niemniej jednak wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28 wydatki na dotacje zrealizowane przez dysponenta trzeciego stopnia, powinny zostać przekazane dotacjobiorcom z rachunku dysponenta głównego i wykazane w jego jednostkowym sprawozdaniu Rb-28.

Łączne roczne sprawozdania Rb-23, Rb-27, Rb-28 oraz Rb-N i Rb-Z za IV kwartał 2009 r. części 34 zostały sporządzone prawidłowo na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach jednostkowych dysponenta głównego oraz podległych dysponentów środków budżetowych (MRR oraz CPE) i przekazane do Ministerstwa Finansów w terminach określonych w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Wnioski

W celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła Ministrowi Rozwoju Regionalnego wnioski dotyczące:

- kontynuowania podjętych działań w celu pełnej realizacji Strategii wykorzystania Funduszu Spójności,
- odstąpienia od przekazywania dotacji z rachunku dysponenta trzeciego stopnia,
- kontynuowania działań dyscyplinujących beneficjentów do terminowego rozliczenia dotacji.

¹¹ Zasady sporządzania sprawozdań określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz.781 ze zm.).

3 Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wiarygodność ksiąg rachunkowych (w odniesieniu do rocznych i bieżących sprawozdań budżetowych) oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania w MRR systemu kontroli finansowej.

Opinia powyższa wynika z przeglądu analitycznego oraz z bezpośredniego badania 129 dowodów i zapisów księgowych na łączną kwotę 31 462,2 tys. zł wybranych metodą statystyczną uwzględniającą prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalne do wartości transakcji (MUS). Badanie próby w zakresie poprawności formalnej dowodów oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji nie wykazało nieprawidłowości. Badanie wiarygodności zapisów księgowych, tj. prawidłowości ich ujęcia w urządzeniach księgowych wykazało, że zostały one ujęte we właściwej wartości, okresie sprawozdawczym oraz ze wskazaniem odpowiednich kont i podziałek klasyfikacji budżetowej. W opinii uwzględniono fakt, że:

- funkcjonujący w MRR system rachunkowości spełniał wymogi określone w ustawie o rachunkowości oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych¹²,
- ustalone w MRR procedury kontroli finansowej spełniały wymagania określone w art. 47 ustawy o finansach publicznych.

Dochody budżetowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację w 2009 r. dochodów budżetu państwa w części 34. W wyniku kontroli dochodów w kwocie 1 360,6 tys. zł (tj. 3,6% dochodów uzyskanych w tej części) NIK stwierdziła, że były one rzetelnie pobierane, ewidencjonowane oraz odprowadzane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w obowiązujących przepisach¹³.

Dochody budżetowe części 34 pierwotnie zaplanowane w kwocie 839,0 tys. zł, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej na 2009 r. zostały zwiększone o 7 626,0 tys. zł do kwoty 8 465,0 tys. zł. Zrealizowano dochody w kwocie 38 011,7 tys. zł, co stanowiło

¹² Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.

¹³ Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1-6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.).

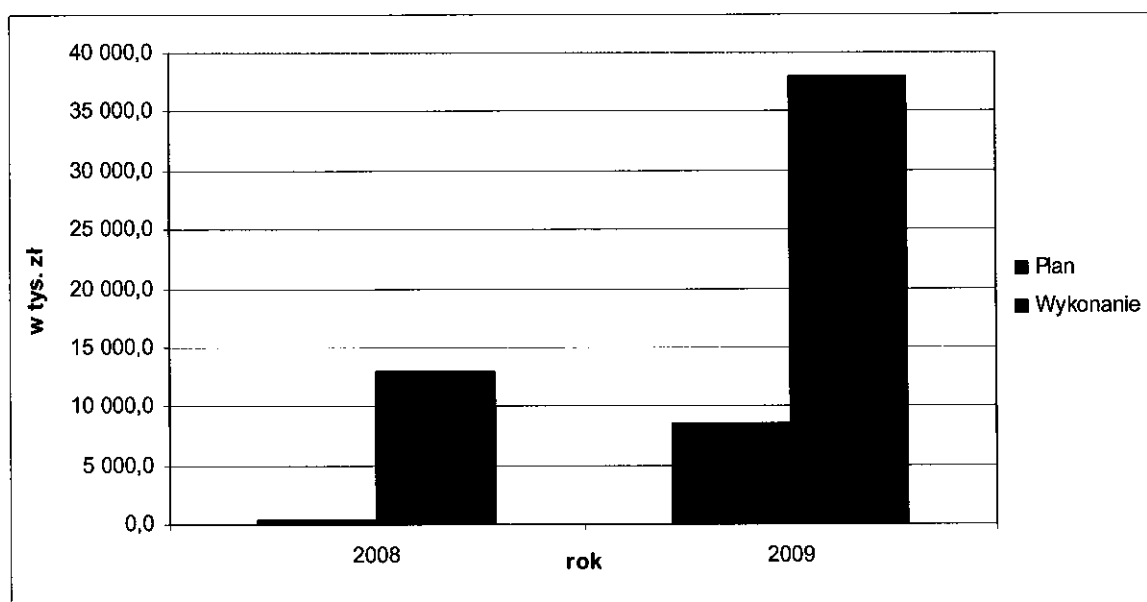
449,0% kwoty określonej w ustawie budżetowej i 294,7% dochodów uzyskanych w 2008 r. Dochody te zostały wykonane m.in. w dziale 150 *Przetwórstwo przemysłowe*, dziale 750 *Administracja publiczna* oraz dziale 758 *Różne rozliczenia*.

Głównym źródłem dochodów, podobnie jak w 2008 r., były zwroty niewykorzystanych kwot dotacji wraz z odsetkami m.in. na realizację Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (23 859,3 tys. zł), Inicjatywy Wspólnotowej (IW) EQUAL (7 423,2 tys. zł), PO KL (3 334,0 tys. zł), PO RPW (913,1 tys. zł) i RPO (809,4 tys. zł), których nie można było przewidzieć na etapie planowania.

Zestawienie dochodów budżetowych w 2009 r. wg klasyfikacji budżetowej przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 1 do Informacji. Dane o dochodach budżetowych w części 34 w latach 2008 – 2009 prezentuje wykres 1.

Wykres 1

Plan i realizacja dochodów w części 34 w latach 2008 – 2009

Na koniec 2009 r. w części 34 wystąpiły należności w kwocie 2 346,1 tys. zł, w tym zaległości netto w kwocie 1 913,6 tys. zł. W porównaniu do wielkości wykazanych na koniec 2008 r., należności były wyższe o 2 334,1 tys. zł, a zaległości netto wyższe o 1 912,6 tys. zł. Dotyczyły one głównie należności z tytułu przekazanych w latach ubiegłych, a rozliczonych w 2009 r. dotacji w ramach IW EQUAL wraz z odsetkami (2 342,7 tys. zł). W MRR podjęto należyte działania w celu ich wyegzekwowania. W 2009 r. nie dokonywano umorzeń, zaniechań poboru lub odroczeń należności budżetu państwa.

Wydatki budżetowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia z punktu widzenia kryteriów legalności, gospodarności, celowości oraz rzetelności wydatkowanie środków budżetowych w części 34 budżetu państwa. Powyższa ocena wynika z ustaleń kontroli dotyczących dotacji, wydatków majątkowych oraz wydatków bieżących MRR, w tym na wynagrodzenia oraz zakup materiałów i usług.

Rachunek dysponenta głównego został w 2009 r. zasilony kwotą 9 354 196,0 tys. zł. Kwota ta stanowi wynik różnicy pomiędzy kwotą środków budżetowych przekazanych przez Ministra Finansów na podstawie zgłoszonych przez MRR zapotrzebowań w wysokości 9 757 376,0 tys. zł, a środkami niewykorzystanych w 2009 r. dotacji rozwojowych, zwróconych w trakcie roku przez MRR na rachunek budżetu państwa w kwocie 403 180,0 tys. zł. Badanie wpływu środków w odniesieniu do stanu środków na ww. rachunku na koniec poszczególnych miesięcy 2009 r., nie wykazało przypadków zapotrzebowania środków w wysokości nadmiernej w stosunku do potrzeb. Niewykorzystane środki budżetowe w łącznej kwocie 358 744,3 tys. zł, w tym z tytułu zwróconych przez beneficjentów w okresie przejściowym niewykorzystanych kwot dotacji, zostały zwrócone na rachunek budżetu państwa w terminach określonych w rozporządzeniu w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

Wydatki budżetowe w części 34 określone pierwotnie w kwocie 4 492 381,0 tys. zł w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej na 2009 r. zostały zwiększone o kwotę 1 178,0 tys. zł. Kwota ta była wynikiem ograniczenia wydatków o kwotę 2 000 tys. zł w paragrafach z czwartą cyfrą „0” w związku z decyzją Rady Ministrów o czasowym ograniczeniu wydatków budżetu państwa oraz przeniesienia z części 19 – Budżet, finanse i instytucje finansowe oraz części 37 – Sprawiedliwość środków w łącznej kwocie 3 178,0 tys. zł na finansowanie dwóch projektów w ramach POPT 2007-2013 oraz PO KL.

Ujęte w znowelizowanej ustawie budżetowej planowane wydatki w części 34 zostały w trakcie roku zwiększone poprzez przeniesienie wydatków pomiędzy częściami budżetowymi oraz środkami z rezerw celowych o 112,9% do kwoty 9 567 032,3 tys. zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 9 005 383,8 tys. zł, co stanowiło 94,1% planu po zmianach oraz 355,5% wydatków zrealizowanych w 2008 r.

Największy udział w strukturze wydatków miały wydatki zrealizowane w dziale 758 *Różne rozliczenia* w kwocie 8 080 136,0 tys. zł, co stanowiło 94,3% planu po zmianach oraz 89,7% wydatków zrealizowanych ogółem w części 34. Największe wydatki poniesiono

w rozdziale 75861 *Regionalne Programy Operacyjne* – 5 940 320,7 tys. zł, tj. 98,4% planu po zmianach oraz w rozdziale 75862 *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* – 2 139 838,0 tys. zł, tj. 84,6% planu po zmianach.

Wydatki w części 34 poniesiono głównie (8 974 606,7 tys. zł, tj. 99,7% wydatków ogółem) na finansowanie programów i projektów z udziałem środków Unii Europejskiej oraz innych środków niepodlegających zwrotowi, w tym na realizację :

- NSRO 2007-2013 wydatkowano kwotę 8 899 117,5 tys. zł, tj. 94,2% planu po zmianach,
- MF EOG i NMF oraz SPPW wydatkowano kwotę 68 150,7 tys. zł, tj. 86,1% planu po zmianach.

Limity wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej nie zostały przekroczone. Niższa realizacja planu wydatków wynikała głównie ze zwrotów niewydatkowanych w trakcie 2009 r. kwot dotacji rozwojowych udzielonych przez MRR na realizację programów operacyjnych NSRO 2007-2013 oraz NMF i MF EOG, w tym: samorządom województw na realizację komponentu regionalnego PO KL, Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury na realizację projektu w ramach PO KL oraz Polskiej Organizacji Turystycznej (POT) na realizację działania 6.4 w ramach PO IG. Niższe wydatki poniesione zostały również przez MRR na projekty pomocy technicznej realizowane w ramach czterech krajowych programów operacyjnych NSRO 2007-2013 (za wyjątkiem PO RPW), czego powody przedstawiono przy opisie wydatków na zakup towarów i usług oraz wydatków majątkowych. Niższe od planowanych wydatki wykonane zostały również przez utworzone z dniem 1 stycznia 2009 r. CPE.

W 2009 r. budżet części 34 zwiększono środkami z rezerw celowych o łączną kwotę 5 068 473,3 tys. zł, z przeznaczeniem na dotacje rozwojowe, pokrycie kosztów realizacji przez MRR projektów pomocy technicznej oraz sfinansowanie dodatków służby cywilnej. Z przyznanej kwoty zgodnie z przeznaczeniem wydatkowano łącznie 4 668 323,0 tys. zł, tj. 92,1%. Niższa realizacja tych wydatków wynikała m.in. ze zwrotów przez beneficjentów niewykorzystanych kwot dotacji w związku z opóźnieniami w realizacji projektów lub z niższego zapotrzebowania na środki niż dotacjodawcy pierwotnie planowali.

Minister Rozwoju Regionalnego, realizując uprawnienia dysponenta głównego, dokonał w 2009 r. 137 zmian w planie wydatków części 34 na łączną kwotę 492 384,7 tys. zł, polegających na przeniesieniu kwot pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej w ramach jednego działu. Zmiany zostały dokonane w sposób celowy i zgodny z art. 148 ust. 1-2 oraz 4 ustawy o finansach publicznych. Zmiany w planie wydatków

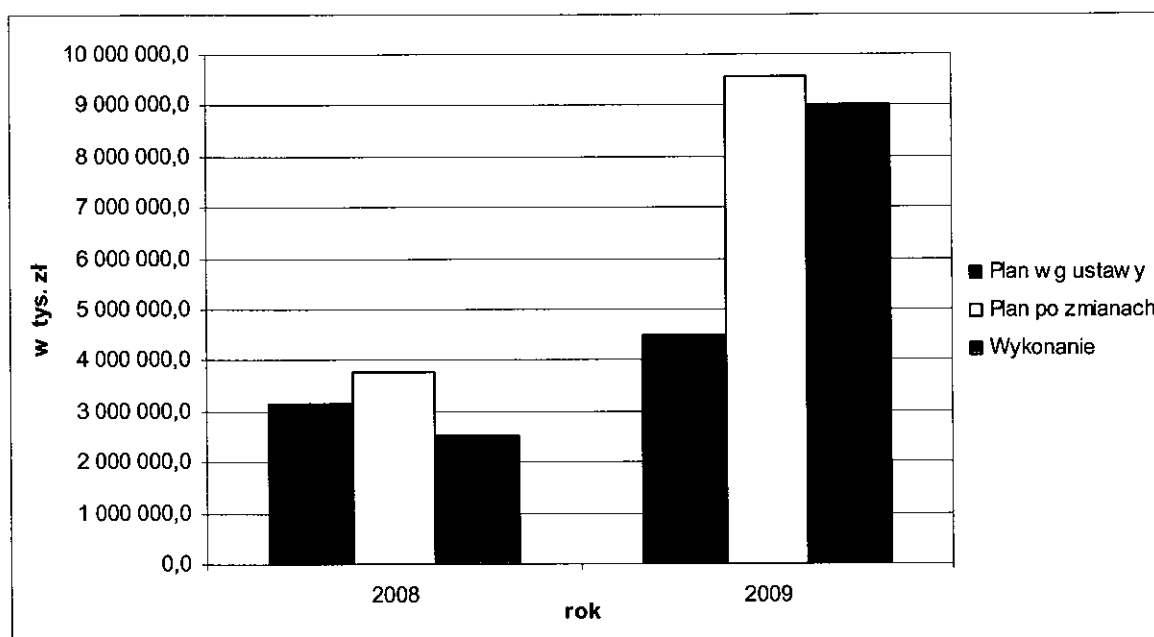
części 34 dokonano również na podstawie jednej decyzji Ministra Finansów na kwotę 16 153,7 tys. zł, przenoszącej wydatki pomiędzy działami klasyfikacji budżetowej.

W grudniu 2009 r. dysponent części 34, w związku brakiem możliwości efektywnego wydatkowania środków budżetowych w ramach poszczególnych programów operacyjnych, w szczególności na dotacje w ramach komponentu regionalnego PO KL oraz RPO Województwa Śląskiego, dokonał blokady na łączną kwotę 106 069,0 tys. zł.

Zestawienie wydatków budżetowych w 2009 r. wg klasyfikacji budżetowej przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 2 do informacji. Dane o wydatkach budżetowych w części 34 w latach 2008-2009 prezentuje wykres 2.

Wykres 2

Plan i realizacja wydatków w części 34 w latach 2008-2009

Przeciętne zatrudnienie w części 34 w 2009 r. wyniosło 980 osób (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) i było niższe od planowanego o 149 osób, tj. o 13,2%. W odniesieniu do 2008 r. zatrudnienie wzrosło o 98 osób, tj. o 11,1%. Wydatki na wynagrodzenia (bez pochodnych) w części 34 zostały zrealizowane w kwocie 83 968,6 tys. zł, tj. 97,5% planu po zmianach oraz 109,9% wydatków zrealizowanych w 2008 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2009 r. wyniosło 7 140,2 zł i było niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r. o 1,1%.

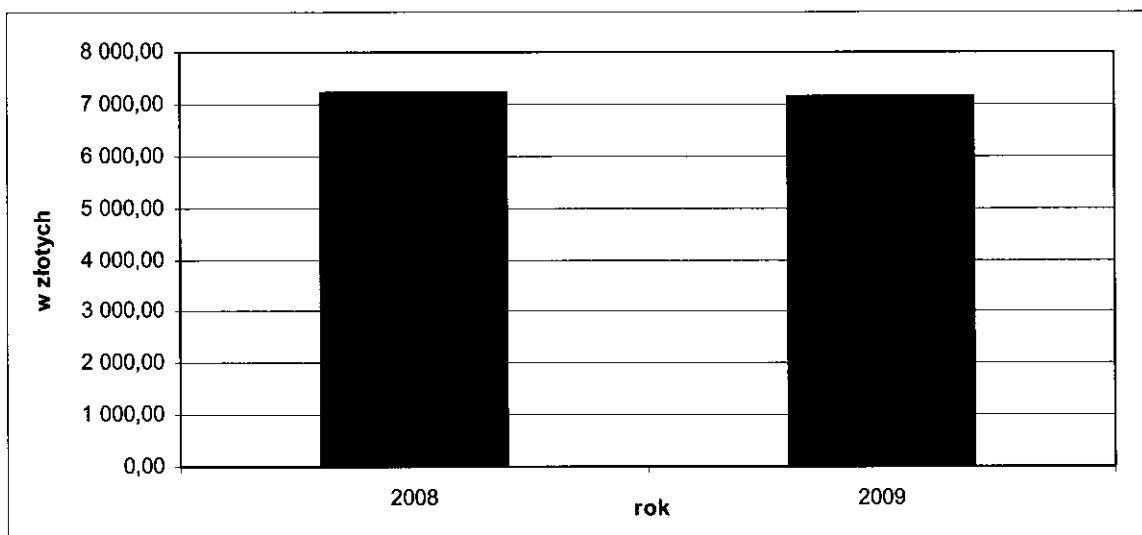
Z ustaleń kontroli wynika, że sześciu osobom zajmującym w MRR kierownicze stanowiska państwowe (tzw. „R”), za okres od 1 marca do 31 grudnia 2009 r., ograniczono wynagrodzenie do wysokości wynagrodzenia przysługującego tym osobom w grudniu

2008 r., spełniając tym samym wymogi zawarte w obowiązujących w 2009 r. przepisach¹⁴. W 2009 r. na podstawie otrzymanej z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów informacji o przyznaniu nagród indywidualnych, pięciu z ww. osób wypłacono nagrody w łącznej kwocie 50,0 tys. zł, które następnie zostały zrefundowane ze środków części 16.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2009 r. przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 3 do informacji. Średnie wynagrodzenie w latach 2008 – 2009 w części 34 prezentuje wykres 3.

Wykres 3

Średnie wynagrodzenie w części 34 w latach 2008 – 2009

Na zakup towarów i usług¹⁵ w części 34 wydatkowano w 2009 r. kwotę 68 045,4 tys. zł, tj. 76,7% planu po zmianach. Poniesiono ją głównie (85,5%) na realizację przez MRR projektów pomocy technicznej. Niższe od planowanego wykonanie wydatków w MRR wynikało m.in. z oszczędności powstałych w trakcie realizacji zadań, m.in. z poniesienia niższych niż planowano kosztów konferencji i spotkań informacyjnych oraz innych oszczędności uzyskanych w efekcie procedur przetargowych. Planu wydatków nie zrealizowano także z powodu przedłużających się procedur przetargowych, spowodowanych protestami zgłoszonymi przez potencjalnych wykonawców. MRR zrezygnowało także z części usług zewnętrznych, takich jak m.in. wykonanie analiz i ekspertyz – zadania te wykonali pracownicy MRR.

¹⁴ Art. 3 ust. 2d ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20 poz. 101 ze zm. – w brzmieniu obowiązującym w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2009 r.) oraz art. 29g ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255 ze zm. – w brzmieniu obowiązującym w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2009 r.).

¹⁵ Wydatki sklasyfikowane w §§ 421-430, 434-440 oraz 474-475.

Wydatki majątkowe (z wyłączeniem dotacji rozwojowych) w części 34 zrealizowano w kwocie 2 989,6 tys. zł, tj. 77,8% planu po zmianach. W MRR poniesiono je m.in. na rozbudowę systemu telewizji dozorowanej, rozbudowę okablowania strukturalnego i systemu monitoringu serwerowni i punktów dystrybucyjnych, zakup dwóch samochodów służbowych, sprzętu komputerowego i poligraficznego, a także budowę Lokalnego Systemu Informatycznego oraz Podsystemu Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego. Niższa realizacja tych wydatków związana była m.in. z protestami zgłoszonymi w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, co spowodowało przesunięcie realizacji części wydatków na rok 2010.

Szczegółową kontrolą objęto wydatki bieżące i majątkowe MRR w łącznej kwocie 31 462,2 tys. zł. Wydatki te zostały poniesione zgodnie z planem finansowym, w sposób celowy i gospodarny, zgodnie z zasadami zawartymi w art. 35 ustawy o finansach publicznych. Płatności za dostarczone towary i usługi dokonano w terminach i wysokościach określonych w umowach.

Wydatki, które nie wygasły z upływem 2008 r.¹⁶ zrealizowano w kwocie 635 799,4 tys. zł, tj. 64,4% planu. Niższe od planowanych wydatki poniesiono na realizację 42 z 51 realizowanych zadań. Głównym powodem niewykonania planu był niski poziom wykorzystania przez samorządy województw dotacji rozwojowych w ramach RPO, na które zaplanowano 76,3% wszystkich środków. Wydatki na ten cel wykonano w kwocie 440 501,3 tys. zł, tj. 58,5% planu. Głównym powodem niewykonania wydatków były opóźnienia w podpisaniu umów w ramach inicjatywy JEREMIE i JESSICA¹⁷ przez dwie Instytucje Zarządzające RPO, spowodowane przedłużającymi się negocjacjami z menedżerami funduszy, co skutkowało niewykorzystaniem kwoty ponad 220 mln zł. Na niezrealizowanie wydatków w ramach RPO wpływ miały również opóźnienia w realizacji projektów przez beneficjentów. Pozostałych wydatków niewygasających nie wykonano z uwagi na przedłużające się postępowania o udzielanie zamówień publicznych, mniejszą liczbę przeprowadzonych szkoleń, konferencji i delegacji zagranicznych, analiz oraz tłumaczeń, a także przeszacowanie (o 14,8 mln zł) zapotrzebowania na środki w ramach PO KL zgłoszone przez samorząd województwa kujawsko-pomorskiego. Niewykorzystane środki w łącznej kwocie 244 580,1 tys. zł zwrócono do budżetu państwa, przy czym zwrot środków w łącznej kwocie 15 451,0 tys. zł nastąpił po terminie

¹⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. Nr 224, poz. 1478).

¹⁷ JEREMIE - Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises, JESSICA - Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas.

określonym w art. 157 ust. 9 ustawy o finansach publicznych, z opóźnieniem wynoszącym od sześciu do 167 dni. Przyczyną opóźnienia było nieterminowe przekazanie ww. środków do MRR przez beneficjentów projektów. Objęte szczegółową kontrolą wydatki niewygasające z upływem 2008 r. w kwocie 231 341,2 tys. zł zostały zrealizowane zgodnie z przeznaczeniem i w planowanym terminie.

Na koniec 2009 r. w części 34 wystąpiły wyłącznie zobowiązania niewymagalne w kwocie 6 119,9 tys. zł, głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi w kwocie 5 986,7 tys. zł.

Dotacje budżetowe

NIK pozytywnie z zastrzeżeniami oceniła prawidłowość udzielania i rozliczania dotacji przez dysponenta części 34. Zastrzeżenia dotyczyły przekazywania w 2009 r. części dotacji z rachunku dysponenta trzeciego stopnia.

Wydatki z tytułu dotacji zrealizowano w kwocie 8 822 340,3 tys. zł, tj. 94,3% planu po zmianach, z tego:

- na dotacje rozwojowe (§§ 200 i 620) wydatkowano kwotę 8 820 224,5 tys. zł, tj. 94,3% planu po zmianach, w tym kwotę 5 734 658,5 tys. zł, tj. 98,7% planu po zmianach z przeznaczeniem na wydatki majątkowe. Dotacje rozwojowe zostały przeznaczone głównie dla samorządów województw na realizację RPO oraz komponentu regionalnego PO KL, a także dla Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na realizację PO RPW, dla POT na realizację działania 6.4 w ramach PO IG, jak również dla podmiotów realizujących MF EOG i NMF.
- na dotacje celowe (§§ 267 i 281-284) wydatkowano 2 115,9 tys. zł, tj. 95,2% planu po zmianach.

W porównaniu do roku 2008 wydatki na dotacje były wyższe o 6 498 772,1 tys. zł, tj. o 279,7%. W 2009 r. nastąpił wzrost stopnia wykorzystania środków z dotacji z 38,3% planu po zmianach w 2008 r. (bez uwzględnienia wydatków, które nie wygasły z upływem 2008 r.) do 94,3% w 2009 r.

Powody niższej realizacji wydatków na dotacje przedstawiono w rozdziale pt. *Wydatki budżetowe*.

Zgodnie z § 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa wszystkie dotacje udzielone przez MRR powinny być przekazywane dotacjobiorcom z rachunku bieżących wydatków dysponenta głównego środków budżetu państwa. W 2009 r. dotacje w łącznej kwocie 92 207,7 tys. zł (1,0% wydatków

poniesionych na dotacje) wydatkowane zostały natomiast z rachunku MRR jako dysponenta trzeciego stopnia. Było to również niezgodne z art. 7 ust. 5 ww. rozporządzenia, który stanowi, że dysponenci trzeciego stopnia przeznaczają otrzymane środki budżetowe na pokrycie własnych wydatków bez prawa ich dalszego przekazywania. Tym samym nie został zrealizowany wniosek NIK sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r. dotyczący odstąpienia od przekazywania dotacji z rachunku dysponenta trzeciego stopnia. W 2009 r. znacznie jednak, bo o 1 038 672,2 tys. zł ograniczono kwotę dotacji przekazanej z rachunku dysponenta trzeciego stopnia, gdyż zrezygnowano m.in. z przekazywania z tego rachunku dotacji rozwojowych samorządom województw na realizację komponentu regionalnego PO KL.

Jak wyjaśniono w trakcie kontroli, w planie finansowym dysponenta trzeciego stopnia na 2009 r. zostały ujęte m.in. dotacje na zadania zlecone operatorom funduszy w ramach Mechanizmów Finansowych oraz projekty pomocy technicznej finansowane w ramach POPT 2007-2013, których beneficjentem było MRR oraz niektórych programów realizowanych w perspektywie finansowej 2004-2006. Takie rozwiązanie znalazło akceptację Ministra Finansów, czego potwierdzeniem są decyzje uruchamiające środki dotacji z przeznaczeniem na pokrycie kosztów realizacji projektów POPT 2007-2013 i Mechanizmów Finansowych, zwiększające budżet części 34 w dziale 750. Zwiększenia te dotyczyły środków przykazywanych samorządom województw realizujących na zlecenie beneficjenta projektu (MRR) zadań z zakresu informacji i promocji oraz zadań zleconych operatorom funduszy w ramach Mechanizmów Finansowych. Pozostawienie w 2009 r. części dotacji w ramach wydatków dysponenta trzeciego stopnia związane było również z faktem kontynuacji zadań, które finansowane były w analogiczny sposób w poprzednich latach budżetowych. Biorąc pod uwagę, iż część dotacji dotyczyła programów, których realizacja dobiegła końca w 2009 r. lub zakończy się niebawem, przesunięcie środków dotacji w tym zakresie pomiędzy dysponentami mogłoby w sposób znaczący utrudnić prawidłowe rozliczenie tych środków. Od roku 2010 zakres dotacji przekazywanych z tego rachunku ulegnie dalszemu ograniczeniu, co ma związek z utworzeniem w 2009 r. CPE i przejęciem przez tę jednostkę części zadań wcześniej finansowanych ze środków dotacji.

Szczegółową kontrolą objęto próbę 17 dotacji na łączną kwotę 2 454 640,1 tys. zł (w tym 1 373 945,5 tys. zł stanowiły środki pochodzące z rezerw celowych), tj. 27,8% całkowitej kwoty wydatkowanej w 2009 r. w części 34 na dotacje. Środki te przekazano na podstawie umów i porozumień zawartych zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych oraz kontraktów wojewódzkich. Stwierdzono, że środki w ramach dotacji

przekazano terminowo, za wyjątkiem części środków przekazanych w ramach sześciu dotacji rozwojowych, które nie zostały uruchomione w terminach wynikających z kontraktów wojewódzkich i umów. Decyzje o wstrzymaniu przekazywania transz dotacji lub ich przekazywaniu w ratach podejmowały Instytucje Zarządzające i IK RPO, kierując się analizą celowości przekazywania pełnych kwot transz dotacji w sytuacji niskiego stopnia wykorzystania przez beneficjentów środków przekazanych wcześniej. Ponadto Minister Finansów na początku 2009 r. tymczasowo wstrzymał przekazanie pierwszych transz dotacji w ramach RPO ze względu m.in. na niskie wówczas zapotrzebowanie środków w ramach wydatków, które nie wygasły z upływem 2008 r. Tym samym, w ocenie NIK wniosek sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r., dotyczący zapewnienia terminowego przekazywania dotacji, został zrealizowany.

W odniesieniu do badanej próby udzielonych dotacji, wszyscy dotacjobiorcy złożyli sprawozdania okresowe, wnioski o rozliczenie transz dotacji, bądź wnioski o płatność, przy czym 22 na 62 złożonych wniosków/sprawozdań wpłynęło z opóźnieniem od jednego do 22 dni roboczych (średnio dziewięć dni) w odniesieniu do terminów określonych w umowach, kontraktach i porozumieniach. Instytucje Zarządzające i IK RPO wysyłały pisma monitujące do dotacjobiorców o terminowe przedkładanie sprawozdań i wniosków o płatność. Zdaniem NIK, wskazane jest kontynuowanie podjętych działań dyscyplinujących beneficjentów do terminowego rozliczenia przekazywanych dotacji.

W trakcie kontroli ustalono, że jedynie dwie transze w kwocie 771,7 tys. zł dotacji rozwojowej udzielonej w ramach POPT 2007-2013 (0,03% objętych badaniem wydatków) zostały rozliczone z opóźnieniem pięciu i 27 dni roboczych w odniesieniu do terminu wynikającego z porozumienia. Powodem opóźnienia, według złożonych wyjaśnień, były braki kadrowe oraz zaangażowanie pracowników Departamentu Informacji, Promocji i Szkoleń w inne zadania priorytetowe. Niemniej jednak NIK ocenia, że z uwagi na niewielką kwotę dotacji rozliczonych z opóźnieniem (znacznie niższą niż w 2008 r.) wniosek sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r. dotyczący zapewnienia sprawnego rozliczania przez MRR udzielonych dotacji, został zrealizowany.

Niewykorzystane środki w łącznej kwocie 73 749,7 tys. zł w ramach objętych kontrolą dotacji zostały zwrócone przez dotacjobiorców na rachunki bieżące wydatków MRR, z zachowaniem terminu wynikającego z art. 144 ust. 1 ufp. Zwroty, zgodnie z § 14 ust. 6a i 6b rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa, zostały zaliczone przez MRR na rachunek bieżący wydatków roku 2009.

Wydatki w układzie zadaniowym

Kontrola wykazała, że dysponent cz. 34, zgodnie z art. 124 pkt 9 ufp, dołączył do projektu ustawy budżetowej zestawienie budżetu w układzie zadaniowym obejmujące zadania i podzadania w ramach funkcji nr 17¹⁸ i nr 22¹⁹ wraz z opisem celów, mierników wykonania oraz kosztów ich realizacji. W trakcie roku budżet cz. 34 realizowany był w ramach czterech funkcji państwa²⁰. Plan wydatków w układzie zadaniowym był na bieżąco uaktualniany, stosownie do zmian wprowadzanych do budżetu części 34 w układzie tradycyjnym. Ewidencja budżetu zadaniowego prowadzona była poprzez zastosowanie rozbudowanej analityki kont księgowych, w powiązaniu z ewidencją budżetu wg obowiązującej klasyfikacji budżetowej, co umożliwia rozliczenie wydatków w podziale na zadania, podzadania i działania budżetowe.

Szczegółową kontrolą objęto pięć podzadań związanych z zarządzaniem krajowymi PO oraz programami operacyjnymi EWT, a także koordynacją 16 RPO, realizowanych w ramach zadania 17.3 *Koordinacja realizacji NSRO 2007-2013 oraz zarządzanie programami operacyjnymi*. Zdaniem NIK, sposób określenia podzadań i ich celów prawidłowo odzwierciedlały priorytety i obszar działalności dysponenta części 34.

Dysponent części 34 dla objętych kontrolą podzadań określił po jednym mierniku zdefiniowanym jako wartość środków certyfikowanych do KE do wartości alokacji. Kontrola wykazała, że tylko w ramach podzadania *Zarządzanie realizacją PO IiŚ* zaplanowana wartość miernika została osiągnięta (w 150,8%). Dla pozostałych czterech podzadań wykonanie mierników przedstawiało się następująco: POPT 2007-2013 i EWT - 88,2%, PO IG - 65,3%, PO KL - 86,0%, PO RPW - 68,0%. NIK zwraca uwagę, że co prawda osiągnięto znaczną poprawę w zakresie skuteczności absorpcji środków UE (opis przedstawiono w rozdziale pt. *Środki z budżetu Unii Europejskiej*), jednak w dalszym ciągu niezbędne są działania zmierzające do pełnej realizacji mierników zaplanowanych zadań.

Z ustaleń kontroli wynika, że w MRR zdefiniowane zostały również działania wchodzące w skład objętych kontrolą podzadań, m.in. takie jak: *wsparcie zarządzania i realizacji programów oraz koszty funkcjonowania, informacja i promocja programu operacyjnego, funkcjonowanie instytucji wspierających IZ/IK*. Dla każdego działania wyodrębniono w danym podzadaniu określony został miernik kosztu jego realizacji.

¹⁸ Funkcja państwa nr 17: *Zapewnienie równomiernego rozwoju kraju*.

¹⁹ Funkcja państwa nr 22: *Tworzenie i koordynacja polityki*.

²⁰ Poza funkcją 17 i 22, również w ramach funkcji nr 3 *Działalność edukacyjna, wychowawcza i opiekuńcza państwa* oraz nr 6 *Koordinacja polityki gospodarczej kraju*.

W ewidencji finansowo-księgowej koszt realizacji danego działania ewidencjonowany był ponadto w podziale na grupy kosztów. Natomiast dla poszczególnych działań nie określono mierników rzeczowych, które powinny zostać osiągnięte w wyniku ich realizacji. NIK zwraca uwagę, że realizacja obowiązku wyodrębnienia działań w budżecie zadaniowym przyniesie efekty, jeżeli dla każdego działania oprócz rzeczywistego kosztu jego realizacji określony zostanie miernik rzeczowy, za pomocą którego możliwe będzie bieżące monitorowanie i rozliczanie wykonawców. Pozwoli to na precyzyjne określenie i analizę kosztów zadań i podzadań, a także mierników ich realizacji.

Objęte kontrolą podzadania finansowane były w ramach projektów pomocy technicznej poszczególnych programów operacyjnych realizowanych w MRR. W 2009 r. na ich realizację poniesiono wydatki w kwocie 170 841,2 tys. zł, tj. 83,5% planu po zmianach.

Środki z budżetu Unii Europejskiej

Realizacja Funduszu Spójności

Do końca 2009 r. wartość płatności zrealizowanych w ramach FS wyniosła 3 708 525,6 tys. euro, natomiast wartość przekazanych do IP wniosków o płatność ze środków FS wyniosła 4 136 165,0 tys. euro, co stanowiło odpowiednio 65,8% i 73,4% alokacji na lata 2000-2006²¹.

Wartość zrealizowanych płatności i przekazanych wniosków o płatność, w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. wzrosła w 2009 r. odpowiednio o 29,1% i 30,4%, przy czym wykorzystanie dostępnej alokacji wzrosło odpowiednio o 14,8 i 17,1 punktu procentowego. Przyznane Polsce środki FS powinny zostać wykorzystane do końca 2010 r. MRR podjęło działania w celu zapewnienia sprawnej realizacji FS, m.in. podjęło decyzję o zastosowaniu mechanizmu fazowania²² wobec czterech projektów, przeprowadziło indywidualne spotkania z beneficjentami, a także prowadzi działania mające na celu wykorzystanie oszczędności pojawiających się w projektach. W październiku 2009 r. MRR zwróciło się do KE o wypracowanie rozwiązań umożliwiających przedłużenie terminów realizacji kilku projektów. W odpowiedzi KE poinformowała o możliwości przedłużenia okresu kwalifikowalności wydatków do końca 2011 r., a w przypadku bardzo dużych projektów nawet do końca 2012 r.

²¹ W tym projekty ISPA, które po akcesji Polski do UE w 2004 r. kontynuowane są w ramach FS.

²² Mechanizm fazowania ma na celu wyłączenie części zadania z dotychczas realizowanego projektu i przeniesienie go do realizacji w nowej perspektywie finansowej.

NIK zwraca uwagę na konieczność kontynuowania działań nadzorczych w zakresie realizacji FS, gdyż przy zachowaniu obecnej dynamiki wykorzystania środków, Polska może mieć trudności z pełną absorpcją przyznanej alokacji.

Realizacja NSRO 2007-2013

W ocenie NIK, IK NSRO i IK RPO w 2009 r. rzetelnie realizowały swoje obowiązki w zakresie koordynacji wdrażania funduszy strukturalnych w ramach nowej perspektywy finansowej oraz zarządzania realizacją RPO. IK NSRO prowadziła bieżący monitoring postępu finansowego oraz rzeczowego wdrażania NSRO. W ramach ww. działań m.in. monitorowano realizację przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2008 r. *Planu wydatkowania środków na koniec 2009 r. w programach współfinansowanych z funduszy europejskich w ramach NSRO 2007-2013*, koordynowano prace nad przygotowaniem lub aktualizacją procedur i dokumentów związanych z wdrażaniem NSRO 2007-2013 (w tym m.in. prace nad nowelizacjami rozporządzeń i wytycznych), a także przeprowadzono badanie zdolności administracyjnej podmiotów zaangażowanych we wdrażanie środków UE.

IK RPO dokonała modyfikacji zapisów Kontraktów Wojewódzkich, które miały na celu m.in. uproszczenie systemu przepływów finansowych i zwiększenie dyscypliny w zakresie rozliczania części otrzymanych transz oraz certyfikowania środków do KE. Wprowadzono m.in. obowiązek cyklicznego (dwumiesięcznego) rozliczania części dotychczas otrzymanych transz oraz certyfikowania proporcjonalnej części środków do KE, uzależniając od tego przekazanie kolejnej transzy środków, co przyspieszyło realizację zobowiązań wynikających z umów i decyzji o dofinansowanie, a także umożliwiło szybsze rozliczanie otrzymywanych środków. Wprowadzono również uproszczenia wymogów formalnych dotyczących sporządzania wniosków o udzielanie/rozliczanie dotacji. W związku z wejściem w życie nowej ustawy o finansach publicznych przyjęte rozwiązania zostały zmodyfikowane poprzez zawarcie kolejnych aneksów (grudzień 2009 – styczeń 2010 r.), w których zachowano część wcześniej przyjętych rozwiązań.

Podjęto także prace nad rozporządzeniami związanymi z pomocą publiczną udzielaną w ramach RPO oraz działania związane z wdrażaniem instrumentów inżynierii finansowej w zakresie wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw. IK RPO analizowała również zmiany i czynniki, które mogły przyczynić się do opóźnień w ogłaszaniu konkursów i wydatkowaniu środków UE, w tym mające związek z procedurami w zakresie ochrony środowiska. W tym celu do IZ RPO przekazano zalecenia dotyczące m.in. postępowania

z projektami typu *urban development project* do chwili wejścia w życie znowelizowanych przepisów z zakresu ochrony środowiska. Ponadto IK RPO przekazywała IZ RPO interpretację zapisów *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych i regionalnych programów operacyjnych* odnoszących się do postępowania z projektami infrastrukturalnymi.

W maju i lipcu 2009 r. MRR wystąpiło również do dysponentów części budżetu państwa o regularne przekazywanie informacji na temat wykonania wydatków na realizację programów operacyjnych ujętych w ustawie budżetowej, przesyłając jednocześnie uzgodnione z Ministerstwem Finansów wzory tabel, według których należy sporządzać sprawozdania miesięczne, półroczne, roczne oraz z wykonania wydatków państwa, które w 2008 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego. Tabele przedstawiające informacje na temat planu wydatków na programy po zmianach, zaangażowania oraz wykonania wydatków na programy zarządzane lub koordynowane przez MRR narastająco za okresy miesięczne, przekazywane były przez dysponentów części w formie papierowej oraz elektronicznej do Departamentu Ekonomiczno-Finansowego, który dokonywał analizy otrzymanych sprawozdań oraz przygotowywał informację zbiorczą dla Kierownictwa MRR. Zestawione dane przesyłane były także do wiadomości i wykorzystania właściwym Departamentom pełniącym funkcje Instytucji Zarządzających i Instytucji Koordynujących. Od 2010 roku, na wniosek Ministra Rozwoju Regionalnego, w przepisach rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej wprowadzono regulacje, zgodnie z którymi kopie sprawozdań w zakresie wykonania wydatków na programy operacyjne w ramach budżetu państwa i budżetu środków europejskich, dysponenci główni budżetu państwa zobowiązani są przekazywać również w formie elektronicznej i papierowej do MRR. Tym samym zrealizowany został wniosek NIK sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r. w części 34, dotyczący rozważenia możliwości wprowadzenia narzędzia sprawozdawczego umożliwiającego systematyczne pozyskiwanie danych w tym zakresie.

Od początku realizacji programów operacyjnych²³ NSRO 2007-2013 do końca 2009 r. z beneficjentami zawarto 27,2 tys. umów o dofinansowanie projektu na całkowitą kwotę dofinansowania ze środków UE 72 602 165,4 tys. zł, co stanowiło 33,2% alokacji NSRO na lata 2007-2013. W tym samym okresie wartość wydatków ze środków UE, wykazanych w zatwierdzonych do refundacji wnioskach beneficjentów o płatność wyniosła

²³ Dotyczy pięciu krajowych programów operacyjnych, 16 RPO oraz trzech programów operacyjnych EWT, dla których Minister Rozwoju Regionalnego pełni funkcję IZ.

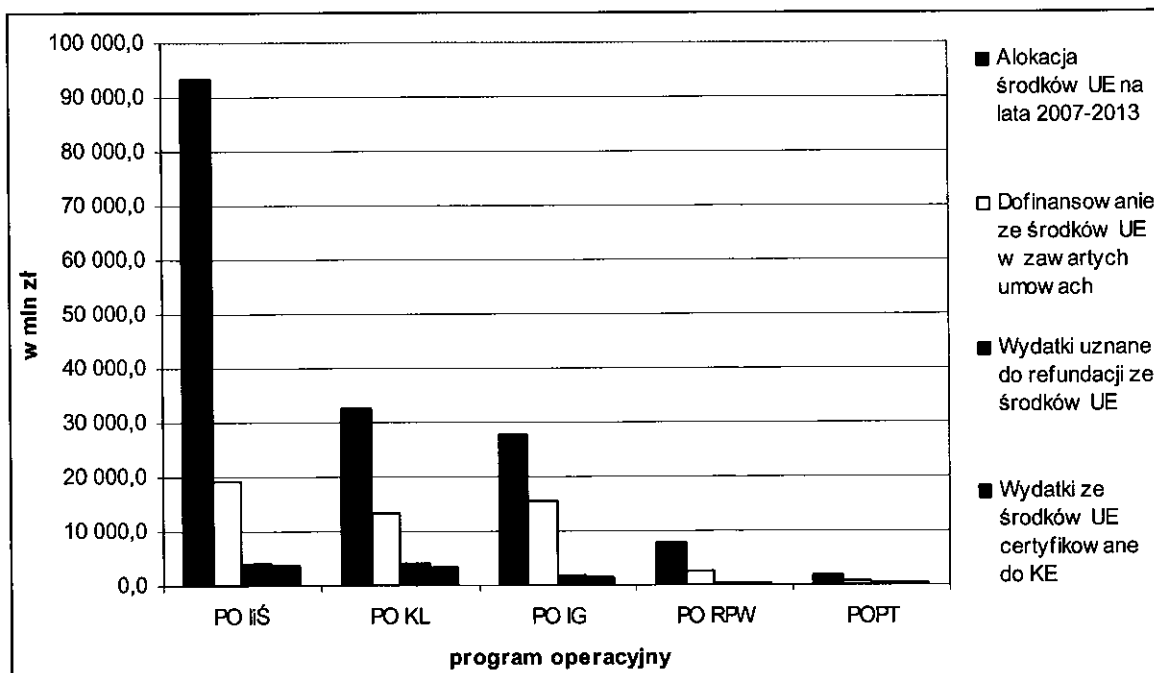
16 478 097,1 tys. zł, co stanowiło 7,5% alokacji NSRO na lata 2007-2013. Do końca 2009 r. wszystkie wydatki wykazane przez IZ w *Poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz wnioskach o płatność w ramach programów operacyjnych* zostały certyfikowane przez IC do KE, w tym środki UE w kwocie 13 918 229,8 tys. zł, co stanowiło równowartość 3 306 784,0 tys. euro, tj. 5,0% alokacji na lata 2007-2013.

Dane dotyczące realizacji poszczególnych programów operacyjnych w ramach NSRO 2007-2013 przedstawiono w załączniku nr 4 do informacji.

W ramach pięciu krajowych PO podpisano 18,1 tys. umów o dofinansowanie projektu na łączną kwotę dofinansowania ze środków UE 51 532 290,5 tys. zł, co stanowiło 82,8% alokacji na lata 2007-2009 oraz 31,6% całej alokacji. Wartość wydatków uznanych do refundacji ze środków UE wyniosła 11 013 883,9 tys. zł, co stanowiło 6,8% alokacji na lata 2007-2013. Do KE certyfikowano wydatki ze środków UE w kwocie 8 821 142,2 tys. zł, tj. 2 084 326,5 tys. euro, co stanowiło 4,3% całej alokacji (w 2008 r. do KE certyfikowano wydatki ze środków UE w kwocie 31 502,6 tys. zł). Najbardziej zaawansowane w realizacji były dwa programy: POPT oraz PO KL. W ramach tych PO wartość wydatków certyfikowanych do KE wyniosła odpowiednio 11,5% oraz 7,7%.

Wykres 4

Wykorzystanie środków NSRO 2007-2013 w krajowych programach operacyjnych wg stanu na koniec 2009 r.

W ramach 16 RPO, za realizację których odpowiadają samorzady województw, a MRR wykonuje funkcje koordynacyjne, do końca 2009 r. z beneficjentami podpisano 9,0 tys.

umów na łączną kwotę dofinansowania w części UE 20 782 762,9 tys. zł, co stanowiło 87,1% alokacji na lata 2007-2009 r. oraz 37,5% całej alokacji. Wartość wydatków uznanych do refundacji w części UE, wykazanych w zatwierdzonych wnioskach o płatność wyniosła 5 456 303,5 tys. zł, tj. 9,8% alokacji na lata 2007-2013. Do KE certyfikowano wydatki ze środków UE w kwocie 5 084 574,2 tys. zł, tj. 1 219 461,4 tys. euro, co stanowiło 7,4% alokacji na lata 2007-2013 (w 2008 r. do KE certyfikowano wydatki ze środków UE w kwocie 471,8 tys. zł).

Tym samym zrealizowano wniosek NIK sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r. dotyczący przyspieszenia realizacji programów operacyjnych w ramach NSRO 2007-2013. NIK zauważa, że zarówno w odniesieniu do krajowych PO, jak i RPO, kwota wydatków ze środków UE certyfikowanych do KE była wyższa, odpowiednio o 56,8% i 46,8%, niż kwota minimalna jaką należy wydatkować, aby do końca 2010 r. uniknąć anulowania zobowiązania KE wobec Polski z tytułu alokacji na 2007 r. Jak pokazują powyższe dane, do końca 2009 r. nie zakontraktowano pełnej kwoty alokacji na lata 2007-2009. W szczególności w ramach PO IiŚ zakontraktowano jedynie 59,9% alokacji na lata 2007-2009. Zdaniem NIK, konieczne jest zatem przyspieszenie kontraktowania środków. NIK zwraca także uwagę, że niezależnie od powyższego, MRR w 2009 r. nie osiągnęło efektów realizacji zadań w zakresie zarządzania programami operacyjnymi NSRO, które zostały zaplanowane w układzie zadaniowym budżetu cz. 34 (opis przedstawiono w rozdziale pt. *Wydatki w układzie zadaniowym*).

W grudniu 2008 r. Rada Ministrów przyjęła *Plan wydatkowania środków na koniec 2009 r. w programach współfinansowanych z funduszy europejskich w ramach NSRO 2007-2013*. Jest to nowy, wprowadzony od 2009 r., instrument monitorowania wykorzystania środków UE, polegający na ustaleniu przez MRR, w porozumieniu z właściwymi instytucjami, celów do osiągnięcia w zakresie wydatkowania środków z funduszy strukturalnych i FS na dany rok. Cele, zdefiniowane w odniesieniu do wartości wydatków kwalifikowanych certyfikowanych do KE dla poszczególnych programów operacyjnych, określono na poziomie wyższym niż minimalna wymagana wartość wydatkowania, niezbędna do uniknięcia utraty środków w odniesieniu do zasady $n+3/n+2$.

Do 2009 r. całkowita kwota wydatków certyfikowanych do KE wyniosła 16 918 862,2 tys. zł, co oznacza, że założenia przyjęte w *Planie...* zrealizowano w 101,0%. Przyjęte cele wydatkowania środków nie zostały jednak osiągnięte w ramach niektórych programów operacyjnych NSRO 2007-2013. Niższa niż planowano kwota wydatków

poświadczonych w 2009 r. do KE wystąpiła w siedmiu RPO²⁴ oraz w dwóch krajowych PO, tj. w PO IG zrealizowano 64,2% *Planu...* oraz w PO RPW – 65,4% *Planu...*. Jak wyjaśniono w trakcie kontroli przyczyną niezrealizowania *Planu...* w ramach dwóch ww. programów krajowych były m.in.: opóźnienia w przekazywaniu przez beneficjentów wniosków o płatność oraz błędy i uchybienia w tych wnioskach, co wydłużało proces ich weryfikacji. Wpływ na niższą realizację *Planu...* miały też trudności kadrowe w instytucjach zaangażowanych w realizację programów, rozwiązywanie umów przez beneficjentów oraz przedłużające się procedury przetargowe w prowadzonych przez beneficjentów postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Zdaniem NIK, wskazuje to na konieczność zintensyfikowania działań podejmowanych na rzecz realizacji ww. programów operacyjnych.

Dane dotyczące realizacji *Planu...* przedstawiono w załączniku nr 5 do informacji.

Realizacja MF EOG i NMF oraz SPPW

W 2009 r. na realizację MF EOG i NMF poniesiono wydatki w kwocie 121 430,0 tys. euro, zaś na realizację SPPW kwotę 399,0 tys. franków szwajcarskich, co stanowiło odpowiednio 64,4% i 0,9% kwoty określonej w ustawie budżetowej na 2009 r. oraz odpowiednio 72,7% i 38,4% planu po zmianach.

Niższa realizacja wydatków na MF EOG i NMF wynikała m.in. z długotrwałego procesu kontraktacji środków, który zakłada, że ocena projektów i zmian projektów, podpisywanie umów oraz weryfikacja wniosków o płatność dla każdego projektu następuje zarówno przez stronę polską, jak również stronę darczyńcy, co wydłuża proces kontraktacji środków. Ponadto w związku z deprecjacją złotego beneficjenci odnotowali oszczędności, które mogą zostać wykorzystane na nowe działania po uzyskaniu pozytywnej decyzji darczyńców. Na niższy niż planowano stopień wydatkowania środków SPPW wpływ miał m.in. złożony, dwustopniowy proces oceny projektów oraz fakt, że każdy etap oceny wymaga uzyskania decyzji strony szwajcarskiej. Długotrwały proces oceny projektów przez stronę szwajcarską (3-5 miesięcy) oraz długotrwałe ustalenia z darczyńcą w zakresie kształtu umów dla poszczególnych projektów skutkowały późniejszym rozpoczęciem ich realizacji.

²⁴ Dotyczy siedmiu RPO Woj.: Łódzkiego – 78,1% *Planu...*, Małopolskiego – 84,7%, Podkarpackiego – 62,4%, Świętokrzyskiego – 69,8%, Warmińsko-Mazurskiego – 84,8%, Wielkopolskiego – 82,9%, Zachodniopomorskiego – 75,7%.

Inne ustalenia kontroli

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sprawowanie przez dysponenta części 34 nadzoru i kontroli nad wykonaniem budżetu. Stosownie do przepisów art. 153 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dysponent części 34 dokonywał kwartalnych analiz i ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych.

Ustalenia innych kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej – przeprowadziła w 2009 r. w MRR następujące kontrole:

1. *Realizacja zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006 w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz Sektorowego Programu Operacyjnego Transport.* W wystąpieniu pokontrolnym NIK pozytywnie oceniła realizację zadania zamknięcia pomocy finansowej 2004-2006, pomimo uchybień stwierdzonych w ramach ZPORR i SPOT. Podstawę pozytywnej oceny stanowił: wysoki poziom wykorzystania alokacji przyznanej na realizację ww. programów, kompletność dokumentacji zgromadzonej i przechowywanej przez Instytucje Zarządzające dotyczącej ww. programów, wywiązanie się z obowiązku przeprowadzania kontroli systemu zarządzania i kontroli (SZiK) w Instytucjach Pośredniczących i Instytucjach Wdrażających, wdrożenie zaleceń sformułowanych po kontrolach systemu zarządzania i kontroli przeprowadzonych w Instytucjach Zarządzających, wywiązanie się z obowiązków w zakresie raportowania o nieprawidłowościach oraz prowadzenia rejestrów nieprawidłowości. Stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia polegały m.in. na: nieprzeprowadzeniu przez IZ ZPORR w woj. kujawsko-pomorskim kontroli SZiK w żadnej Instytucji Wdrażającej, co było niezgodne z *Podręcznikiem procedur*, zaraportowaniu do KE z opóźnieniem wynoszącym dwa lata i trzy miesiące jednej nieprawidłowości w kwocie 52,7 tys. zł, wykrytej w trakcie kontroli projektu pomocy technicznej przeprowadzonej przez IZ ZPORR oraz opóźnieniach w przekazywaniu do Ministerstwa Finansów raportów o nieprawidłowościach podlegających raportowaniu do KE i zestawień nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE, które wystąpiły w realizacji ZPORR i SPOT. Stwierdzono także uchybienia w prowadzonych

przez IZ SPOT rejestrach nieprawidłowości i dłużników, które zostały usunięte w trakcie kontroli NIK.

2. *Przygotowanie Polski do organizacji finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA 2012.* W wystąpieniu pokontrolnym NIK pozytywnie oceniła realizację zadań określonych w przyjętym w MRR we wrześniu 2008 r. dokumencie strategicznym *Kierunki działań wykorzystania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w celu sprawnej realizacji EURO 2012* oraz w przyjętym w październiku 2009 r. dokumencie *Działania MRR związane z przygotowaniem i organizacją Turnieju EURO 2012*²⁵. Wnioski pokontrolne dotyczyły m.in. prowadzenia dalszych działań w celu zapewnienia terminowej realizacji projektów EURO 2012 i projektów związanych z EURO 2012.

²⁵ Dokument ten zastąpił *Kierunki...* z 30 września 2008 r.

4 Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokół kontroli został podpisany przez Ministra Rozwoju Regionalnego bez zastrzeżeń w dniu 7 kwietnia 2010 r.

Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne skierowano 16 kwietnia 2010 r. do Pani Elżbiety Bieńkowskiej, Minister Rozwoju Regionalnego. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne, Minister Rozwoju Regionalnego w piśmie z 5 maja 2010 r. poinformowała m.in. o następujących działaniach podjętych w celu realizacji wniosków pokontrolnych:

- 1) w 2010 r. kontynuowane są działania nadzorcze i zaradcze, mające na celu pełną absorpcję alokacji przyznanej z Funduszu Spójności. Działania polegają m.in. na bieżącym monitoringu wdrażanych projektów i reagowaniu na problemy pojawiające się podczas ich realizacji oraz analizowaniu stanu realizacji projektów, które będą musiały spełniać projekty ubiegające się o przedłużenie okresu kwalifikowalności wydatków poza 2010 r. Kontynuowane są też prace nad zamykaniem projektów poprzez działania mające na celu wykorzystanie oszczędności pojawiających się w projektach, związane z fazowaniem projektów oraz koniecznymi modyfikacjami zakresów inwestycji. Minister Rozwoju Regionalnego poinformowała, że podjęte działania doprowadziły w 2010 r. do znacznego przyspieszenia wnioskowania o płatności z KE (wzrost wykorzystania alokacji ze środków FS z 73,4% na koniec 2009 r. do 81,7% na koniec marca 2010 r.),
- 2) MRR wystąpiło do Ministerstwa Finansów o interpretację przepisów dotyczących przekazywania dotacji z rachunku dysponenta trzeciego stopnia,
- 3) w zakresie kontynuowania działań dyscyplinujących beneficjentów do terminowego rozliczenia dotacji – w 2010 r. w ramach programów operacyjnych zmieniono zapisy umów dotyczące terminów rozliczania dotacji, które powinny skutkować bardziej efektywnym wykorzystaniem dotacji i terminowym ich rozliczaniem. Dotacje przekazywane będą częściej, jednak w mniejszych kwotach lub z przesunięciem terminu proporcjonalnie do ilości dni opóźnień w przekazaniu rozliczenia.

Minister Rozwoju Regionalnego poinformowała również, że w związku z niepełnym zrealizowaniem *Planu wydatkowania środków na koniec 2009 r.* w ramach PO IG, Instytucja Zarządzająca wprowadziła lub zamierza podjąć m.in. działania dotyczące:

wdrożenia uproszczeń w zakresie procedury weryfikacji wniosków beneficjentów o płatność w celu przyspieszenia płatności na rzecz beneficjentów, zintensyfikowania szkoleń dla beneficjentów w zakresie przygotowywania oraz rozliczania projektów, dokonywania realokacji dostępnych środków na działania, które cieszą się największym zainteresowaniem beneficjentów, a także stałego monitorowania stopnia realizacji prognozy certyfikacji oraz niezwłocznego podejmowania kroków zaradczych w sytuacji zagrożenia pełnej realizacji planu certyfikacji. Natomiast w związku z niepełną realizacją *Planu...* w ramach PO RPW, Instytucja Zarządzająca od początku 2010 r. prowadzi dodatkowy monitoring projektów, którego celem jest zapewnienie realizacji i rozliczanie projektów w terminach wynikających z podpisanych umów o dofinansowanie.

Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli składa się nieprawidłowość dotycząca przekazania dotacji w łącznej kwocie 92 207,7 tys. zł na realizację programów operacyjnych z rachunku bieżącego wydatków dysponenta trzeciego stopnia, co było niezgodne z § 6 ust. 3 i § 7 ust. 5 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa.

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, z tego:	12 898,4	8 465,0	38 011,7	294,7	449,0
1.	Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe	11 370,4	7 222,0	31 246,2	274,8	432,7
1.1	Rozdział 15011 – Rozwój przedsiębiorczości	1 906,0	1 650,0	7 226,9	379,2	438,0
1.2	Rozdział 15012 – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	9 464,4	5 572,0	24 019,3	253,8	431,1
2.	Dział 750 – Administracja Publiczna	1 524,0	1 151,0	2 878,8	188,9	250,1
2.1	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji publicznej	1 518,3	1 148,0	2 657,8	175,1	231,5
2.2	Rozdział 75018 – Urzędy Marszałkowskie	5,7	3,0	53,5	938,6	1 783,3
2.3	Rozdział 75095 – Pozostała działalność	0,0	0,0	167,5	-	-
3.	Dział 758 – Różne rozliczenia	3,7	92,0	3 807,0	102 891,9	4 138,0
3.1	Rozdział 75861 – Regionalne Programy Operacyjne	0,0	0,0	809,4	-	-
3.2	Rozdział 75862 – Program Operacyjny Kapitał Ludzki	3,7	92,0	2 997,6	81 016,2	3 258,3
4.	Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,3	0,0	79,7	26 566,7	-
4.1	Rozdział 85332 – Wojewódzkie urzędy pracy	0,0	0,0	79,7	-	-
4.2	Rozdział 85395 – Pozostała działalność	0,3	0,0	0,0	0,0	-

¹⁾ Ustawa budżetowa znolizowana 17 lipca 2009 r.

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie ²⁾	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, z tego:	2 533 096,5	4 493 559,0	9 567 032,3	9 005 383,8	355,5	200,4	94,1
1.	Dział 150 - Przetwórstwo przemysłowe	351 008,6	405 457,0	518 480,4	513 636,9	146,3	126,7	99,1
1.1.	Rozdział 15011 - Rozwój przedsiębiorczości	128 158,8	200,0	1 626,9	1 527,7	1,2	763,9	93,9
1.2.	Rozdział 15012 - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	222 849,8	405 257,0	512 200,6	509 609,7	228,7	125,7	99,5
1.3.	Rozdział 15095 - Pozostała działalność	0,0	0,0	4 652,9	2 499,5	-	-	53,7
2.	Dział 750 - Administracja publiczna	333 569,5	350 932,0	406 983,8	344 292,3	103,2	98,1	84,6
2.1.	Rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji publicznej	282 544,0	207 612,0	222 625,8	191 231,4	67,7	92,1	85,9
2.2.	Rozdział 75018 - Urzędy marszałkowskie	38 648,9	76 983,0	74 663,9	58 775,3	152,1	76,3	78,7
2.3.	Rozdział 75060 - Pomoc zagraniczna	0,0	0,0	356,6	339,3	-	-	95,1
2.4.	Rozdział 75095 - Pozostała działalność	12 376,6	66 337,0	109 337,5	93 946,3	759,1	141,6	85,9
3.	Dział 752 - Obrona narodowa	47,2	13,0	13,0	1,3	2,8	10,0	10,0
3.1.	Rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne	47,2	13,0	13,0	1,3	2,8	10,0	10,0
4.	Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości	0,0	2 633,0	6 813,2	4 575,7	-	173,8	67,2
4.1.	Rozdział 75514 - Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury	0,0	2 633,0	6 813,2	4 575,7	-	173,8	67,2
5.	Dział 758 - Różne rozliczenia	1 791 729,5	3 664 503,0	8 564 480,4	8 080 158,7	451,0	220,5	94,3
5.1.	Rozdział 75861 - Regionalne Programy Operacyjne	974 954,7	2 949 779,0	6 033 878,1	5 940 320,7	609,3	201,4	98,4
5.2.	Rozdział 75862 - Program Operacyjny Kapitał Ludzki	816 774,8	714 724,0	2 530 602,3	2 139 838,0	262,0	299,4	84,6
6.	Dział 852 - Pomoc społeczna	1 208,2	1 800,0	1 800,0	1 672,4	138,4	92,9	92,9
6.1.	Rozdział 85217 - Regionalne ośrodki polityki społecznej	1 208,2	1 800,0	1 800,0	1 672,4	138,4	92,9	92,9
7.	Dział 853 - Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej	55 533,5	68 221,0	68 461,5	61 046,5	109,9	89,5	89,2
7.1.	Rozdział 85332 - Wojewódzkie urzędy pracy	55 533,5	68 221,0	68 461,5	61 046,5	109,9	89,5	89,2

1) Nowelizacja ustawy budżetowej z 17 lipca 2009 r.

2) Łącznie z wydatkami niewygasającymi z upływem roku budżetowego 2008.

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008			Wykonanie 2009			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8.5
		osób	tys. zł	Zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem w całości w dziale 750 – Administracja publiczna, z tego:	882	76 416,6	7 220,0	980	83 968,6	7 140,2	98,9
1.	Rozdział 75001- Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji publicznej	882	76 416,6	7 220,0	939	80 047,6	7 104,0	98,4
1.1.	status zatrudnienia 01 - osoby nieobjęte mnożnikowym system wynagrodzeń	68	3 225,2	3 952,5	70	3 190,8	3 798,6	96,1
1.2.	status zatrudnienia 02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	7	911,3	10 848,8	6	866,1	12 029,2	110,9
1.3.	status zatrudnienia 03 – członkowie korpusu służby cywilnej	756	63 260,4	6 973,2	850	73 762,7	7 231,6	103,7
1.4.	status zatrudnienia 16 – osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe	51	9 019,7	14 738,1	13	2 228,0	14 282,1	96,9
2.	Rozdział 75095 – Pozostała działalność	0	0	0	41	3 921,0	7 969,5	-
2.1.	status zatrudnienia 01	0	0	0	41	3 921,0	7 969,5	-

Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu MF z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Dane wykazane w statusie 3 i 16 za lata 2008 i 2009 są nieporównywalne z uwagi na likwidację statusu 16 poprzez utworzenie wyższych stanowisk w służbie cywilnej, które obejmują dawny status 16.

Załącznik nr 4

Kwota zakontraktowanych środków na realizację NSRO 2007-2013 wg stanu na koniec 2009 r.

Program operacyjny*	Wartość alokacji (środki UE) na lata 2007-2009**		Wartość alokacji (środki UE) na lata 2007-2013**		Złożone wnioski po ocenie formalnej (wnioskowane dofinansowanie unijne i krajowe)		Wnioski zatwierdzone do realizacji (wnioskowane dofinansowanie unijne i krajowe)		Zawarte umowy/ wydane decyzje o dofinansowanie projektów			10:2		10:3	
	tys. zł		tys. zł		liczba	wartość tys. zł	liczba	wartość tys. zł	liczba	ogółem wartość wydatków kwalifikowalnych tys. zł	w tym środki UE	%	%	%	%
	2	3	4	5											
1															
PO Infrastruktura i Środowisko	32 344 159,0	93 510 840,0	1633	60 260 068,4	666	31 907 837,9	496	21 631 168,8	19 360 799,7			59,9	20,7		
PO Innowacyjna Gospodarka	11 901 865,0	27 653 866,0	9482	52 247 863,5	3577	21 226 944,3	2830	24 273 148,5	15 480 350,5			130,1	56,0		
PO Kapitał Ludzki	13 995 770,0	32 519 039,0	65627	58 464 774,1	25579	24 023 531,4	14575	16 338 566,3	13 501 535,5			96,5	41,5		
PO Pomoc Techniczna	744 976,0	1 730 943,0	153	696 025,0	143	622 648,0	131	738 494,0	627 720,0			84,3	36,3		
PO Rozwój Polski Rozwój	3 278 348,0	7 617 210,0	107	3 431 973,9	94	2 854 628,0	77	3 357 568,9	2 561 884,8			78,1	33,6		
Razem krajowe PO	62 265 118,0	163 031 898,0	77 002	175 100 704,9	30 059	80 635 589,6	18 109	66 338 946,5	51 532 290,5			82,8	31,6		
16 RPO	23 868 827,0	55 461 306,0	24 254	57 064 354,3	12 140	29 362 461,5	8 980	33 669 770,2	20 782 762,9			87,1	37,5		
EWT***	190 737,0	458 466,0	234	606 675,9	108	310 581,0	85	346 419,6	287 103,0			150,5	62,6		
RAZEM NSRO 2007-2013	86 324 682,0	218 951 670,0	101 490	232 771 735,1	42 307	110 308 632,1	27 174	100 355 136,3	72 602 156,4			84,1	33,2		

* narastająco od początku realizacji programu operacyjnego

** wg ustawy budżetowej na 2009 r.

*** trzy PO EWT, dla których Minister Rozwoju Regionalnego pełni funkcję IZ

Kwota wydatków poniesionych przez beneficjentów na realizację NSRO 2007-2013 wg stanu na koniec 2009 r.

Program operacyjny*	Wartość alokacji (środki UE) na lata 2007-2013**		Alokacja środków UE na 2007 r. pomniejszona o wartość płatności zaliczkowych przekazanych przez KE***		Wartość alokacji (środki UE) na lata 2007-2013****		Wartość zatwierdzonych wnioskach o płatność złożonych przez beneficjentów		Wartość wydatków poniesionych przez beneficjentów wykazana w Poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz wnioskach o płatność w ramach programu operacyjnego złożonych przez IC do KE (na podstawie Poświadczeń złożonych przez IZ)									
	tys. zł	tys. euro	tys. euro	tys. zł	tys. zł		tys. zł		tys. euro		ogółem	w tym środki UE	ogółem	w tym środki UE				
					ogółem	w tym środki UE	ogółem	w tym środki UE	ogółem	w tym środki UE								
1					5	6	7	8	9	10								
PO IiŚ	93 510 840,0	27 913 683,8	287 938,3	5 047 174,5	4 237 017,9	4 237 017,9	4 249 839,1	3 535 955,5	1 012 148,2	842 072,9	4,5	3,8	292,4	3,0	3,8	292,4	3,0	3,0
PO IG	27 653 866,0	8 254 885,3	414 286,3	2 143 344,7	1 821 838,6	1 821 838,6	1 614 543,3	1 372 359,0	380 521,9	323 443,6	6,6	5,0	78,1	3,9	5,0	78,1	3,9	3,9
PO KL	32 519 039,0	9 707 176,0	487 172,2	4 985 363,3	4 167 637,5	4 167 637,5	3 776 066,1	3 209 677,9	883 899,9	751 314,9	12,8	9,9	154,2	7,7	12,8	154,2	7,7	7,7
POPT 2007-2013	1 730 943,0	516 700,0	25 931,5	351 481,0	298 758,0	298 758,0	293 199,7	249 220,1	69 811,5	59 339,8	17,3	14,4	228,8	11,5	14,4	228,8	11,5	11,5
PO RPW	7 617 210,0	2 273 793,8	114 114,4	550 706,1	488 631,9	488 631,9	534 056,7	453 929,7	127 241,4	108 155,2	6,4	6,0	94,8	4,8	6,0	94,8	4,8	4,8
Razem krajowe PO	163 031 898,0	48 666 238,9	1 329 442,7	13 078 069,6	11 013 883,9	11 013 883,9	10 467 704,9	8 821 142,2	2 473 623,0	2 084 326,5	6,8	5,4	156,8	4,3	5,4	156,8	4,3	4,3
16 RPO	55 461 306,0	16 555 614,1	830 873,2	8 028 194,2	5 456 303,5	5 456 303,5	6 436 005,7	5 084 574,2	1 545 104,8	1 219 461,4	9,8	9,2	146,8	7,4	9,2	146,8	7,4	7,4
EWT****	458 466,0	342 643,7	16 900,3	11 122,9	7 909,7	7 909,7	15 151,6	12 513,4	3 627,5	2 996,1	1,7	2,7	17,7	0,9	2,7	17,7	0,9	0,9
RAZEM NSRO 2007-2013	218 951 670,0	65 564 496,7	2 177 216,2	21 117 386,7	16 478 097,1	16 478 097,1	16 918 862,2	13 918 229,8	4 022 355,2	3 306 784,0	7,5	6,4	151,9	5,0	6,4	151,9	5,0	5,0

* narastająco od początku realizacji

** wg ustawy budżetowej na 2009 r.

*** zgodnie z art. 93 rozporządzenia Rady nr 1083/2006

**** trzy PO EWT, dla których Minister Rozwoju Regionalnego pełni funkcję IZ

***** kwota nie obejmuje krajowej rezerwy wykonania

***** w przypadku programów EWT dane zostały przeliczone z EUR na PLN zgodnie z przyjętą metodologią według odpowiedniego kursu EBC

***** kwoty alokacji dla programów EWT wykazane w ustawie budżetowej odnoszą się tylko do wkładu strony polskiej dla programów

Załącznik nr 5

Realizacja Planu wydatkowania środków na koniec 2009 r. w programach współfinansowanych z funduszy europejskich w ramach NSRO 2007-2013

Program operacyjny	Całkowita kwota wydatków certyfikowanych do KE w 2009 r.		
	Plan	Wykonanie	3:2
	tys. zł		%
1	2	3	4
Innowacyjna Gospodarka	2 514 095,0	1 614 543,3	64,2
Pomoc techniczna	182 000,0	293 199,7	161,1
Kapitał Ludzki	3 545 495,0	3 776 066,1	106,5
Infrastruktura i Środowisko	3 089 389,0	4 249 839,1	137,6
Rozwój Polski Wschodniej	816 644,0	534 056,7	65,4
Razem krajowe PO	10 147 623,0	10 467 704,9	103,2
RPO Woj. Dolnośląskiego	481 987,0	552 530,4	114,6
RPO Woj. Kujawsko-Pomorskiego	329 351,0	417 230,2	126,7
RPO Woj. Lubelskiego	111 183,0	146 507,2	131,8
RPO Woj. Lubuskiego	314 243,0	366 083,5	116,5
RPO Woj. Łódzkiego	652 096,0	509 167,5	78,1
RPO Woj. Małopolskiego	605 112,0	512 252,1	84,7
RPO Woj. Mazowieckiego	104 450,0	188 347,4	180,3
RPO Woj. Opolskiego	174 875,0	321 907,4	184,1
RPO Woj. Podkarpackiego	406 628,0	253 775,4	62,4
RPO Woj. Podlaskiego	326 479,0	336 680,7	103,1
RPO Woj. Pomorskiego	197 582,0	427 611,6	216,4
RPO Woj. Śląskiego	259 345,0	340 525,9	131,3
RPO Woj. Świętokrzyskiego	444 610,0	310 233,3	69,8
RPO Woj. Warmińsko-Mazurskiego	304 222,0	258 086,3	84,8
RPO Woj. Wielkopolskiego	1 213 956,0	1 006 219,9	82,9
RPO Woj. Zachodniopomorskiego	645 773,0	488 846,9	75,7
Razem RPO	6 571 892,0	6 436 005,7	97,9
Europejska Współpraca Terytorialna*	36 984,0	15 151,6	41,0
Razem NSRO 2007-2013	16 756 499,0	16 918 862,2	101,0

* w programach EWT realizacja prognozy oceniana jest w oparciu o wnioski certyfikowane na poziomie kontrolerów pierwszego stopnia, których wartość w 2009 r. wyniosła ok. 36 mln zł, co stanowiło 99,5% realizacji planu

Załącznik nr 6

Kalkulacja oceny końcowej część 34 – Rozwój regionalny

Oceny wykonania budżetu części 34 – Rozwój regionalny dokonano stosując kryteria²⁶ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku.

Dochody : 38 011,73 tys. zł

Wydatki : 9 005 383,83 tys. zł

Łączna kwota G : 9 043 395,56 tys. zł (kwota dochodów + kwota wydatków)

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G$ (0,0042)

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G$ (0,9958)

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono, a sprawozdania budżetowe w tym zakresie zaopiniowano pozytywnie

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach dotyczyły przekazania dotacji w łącznej kwocie 92 207,7 tys. zł (1,02% ogółu wydatków zrealizowanych w 2009 r. w części 34) na realizację programów operacyjnych z rachunku bieżącego wydatków dysponenta trzeciego stopnia, co było niezgodne z § 6 ust. 3 i § 7 ust. 5 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa.

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna z zastrzeżeniami (3)

Powyższą ocenę cząstkową wydatków podniesiono o jeden punkt (do 4) z uwagi na zwiększenie poziomu realizacji wydatków budżetowych w części 34 w porównaniu do 2008 r. (z 67,1% do 94,1%), a także przyspieszenie realizacji programów operacyjnych w ramach NSRO 2007-2013, o co NIK wniosowała w roku ubiegłym. Stwierdzone nieprawidłowości formalne w zakresie udzielania dotacji z rachunku dysponenta trzeciego stopnia nie spowodowały negatywnych następstw dla budżetu, a sprawozdania budżetowe w zakresie wydatków zaopiniowano pozytywnie.

Wynik końcowy: $Wk = 5 \times 0,0042 + 4 \times 0,9958 = 4,0042$. W związku z tym:

Ocena końcowa – pozytywna.

²⁶ Porównaj: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf.

Załącznik nr 7

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej
8. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
9. Minister Finansów
10. Minister Rozwoju Regionalnego
11. Minister Sprawiedliwości
12. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
13. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego

